

Проектно-орієнтоване управління соціально-економічним розвитком територій України в умовах світової глобалізації

Рушійні сили змін в сучасних умовах глобалізації світової економіки вимагають нових прогресивних підходів при плануванні, фінансовому регулюванні, контролі та реалізації проектів і програм сприяння соціально-економічному розвитку з метою визначення сталого курсу забезпечення стабільності, закріплення стійкості та підвищення надійності суб'єктів економіки з метою підвищення їх економічної активності та сукупного добробуту.

Особливої актуальності на сучасному етапі розвитку суспільства набуває проблема побудови науково-обґрунтованої моделі раціональної керованості процесом фінансового регулювання на місцях через підтримку їх з боку держави за селективним методом з метою реалізації проекту досягнення збалансування соціально-економічного розвитку таких територій та країни в цілому.

Аналіз вхідних та вихідних потоків зведеного бюджету країни свідчить про посилення негативної тенденції утриманства місцевих бюджетів через наявний механізм надання трансфертів бюджетам нижчої ланки.

Тенденція до постійного збільшення обсягів трансфертів в приблизно однакових розмірах усім адміністративно-територіальним одиницям доводить неврахування або нівелювання об'єктивних чинників нерівності, і це значно блокує ініціативу соціально-економічного розвитку в країні, посилюючи нерівність та розбалансованість розвитку регіонів. Тому передумовою запуску конкретної програми соціального розвитку в умовах світової глобалізації слід вважати економічно-обґрунтовану оцінку наявного стану соціально-економічного розвитку кожної з територій.

Основою оцінки реального стану соціально-економічного розвитку певної території є аналіз основних макроекономічних показників у розрізі досліджуваних територій. За доцільне вважаємо згрупувати найбільш близькі за характером впливу макроекономічні показники в притаманні їм групи, за допомогою яких можна виявити і спрогнозувати реальний стан відповідної сфери організації суспільних відносин, вектор впливу якої більшою чи меншою мірою має вплив на економічний, демографічний, соціальний, екологічний, інноваційний чи споживчий стан.

З метою раціонального розміщення фінансових ресурсів країни пропонуємо взяти до аналізу показники окремих територій, які характеризують потенціал або депресивність відповідної сфери соціально-економічного стану у межах конкретної території:

$$F(y_j(t)) = F(X(x_{ij}(t))), \quad (1)$$

де j в лівій та правій частині належить те саме значення;

i - релевантний показник сфери соціально-економічного розвитку

j - окрема територіально-адміністративна одиниця: $j \in m(1:24)$

t - часовий період (рік)

$y_j(t)$ - соціально-економічний розвиток j -ї території у часовий період t .

$x_{ij}(t)$ - i -й показник сфери соціально-економічного розвитку j -ї територіально-адміністративної одиниці у часовий період t .

$X(x_{ij}(t))$ – множина для оцінки депресивності або потенціалу відповідних сфер соціально-економічного розвитку конкретної території, де $j = \text{const}$.

В співвідношенні I приведено функцію залежності соціально-економічного розвитку території у часовий період t від множини X можливих результатів обраної сукупності показників x_{ij} сфер соціально-економічного розвитку j -ї територіально-адміністративної одиниці у часовий період t .

Результати визначення соціально-економічного розвитку території в інтервалі “депресивність-потенціал” вище наведеної множини є вхідним елементом щодо прийняття ряду заходів на рівні держави, які мають безпосередній вплив на напрями руху вхідних, вихідних фінансових потоків, акумульованих у державному, місцевому бюджетах, а також між підприємствами, організаціями, установами, домогосподарствами.

При розробці методичних підходів оптимальної оцінки соціально-економічного стану окремої території необхідно дотримуватись послідовності етапів проведення оцінки:

1. Визначення мети, формування плану.
2. Визначення множини синтетичних та аналітичних показників.
3. Визначення методики аналізу та розробка відповідних моделей інтегральних показників з використанням інструментарію економічного аналізу.
4. Аналіз відповідних показників на базі обраних методик та моделей.
5. Формування інформаційної бази.
6. Визначення ваги показника в складі інтегральної оцінки з використанням методу експертних оцінок.
7. Виконання релевантних розрахунків та оцінка отриманих результатів.
8. Прийняття управлінського рішення щодо визначення ієрархії проектів та програм для конкретної території, спрямованих на зростання рівня використання наявного потенціалу та/або подолання депресивності.
9. Реалізація проекту з метою досягнення соціального синергічного ефекту.

Дотримання послідовності етапів представленої вище схеми на практиці є передумовою для раціонального і найбільш ефективного розподілу й перерозподілу вхідних та вихідних фінансових ресурсів державних проектів, передумовою чого є прийняття управлінського рішення щодо визначення ієрархії проектів та програм для конкретних територій та їх практична реалізація з ціллю досягнення всезагальної мети забезпечення достойного рівня соціально-економічного розвитку таких територій та досягнення синергічного ефекту по країні в цілому.